

9. DHAMAN

- **Scientific name:** *Grewia tiliifolia*
- **Common name:** Dhaman
- **Marathi name:** धामण
- **Family:** Tiliaceae

Leaves and Arrangement

- **Type:** Simple
- **Arrangement:** Alternate
- **Stipules:** 7-10 mm, lateral, auricled
- **Petiole:** 8-35 mm, stout, swollen tipped, pubescent
- **Lamina:** 6-36 x 3-24 cm, broadly ovate or obliquely ovate to round
- **Base:** Obliquely cordate or subcordate
- **Apex:** Acute
- **Margin:** Double serrate or crenate-serrate
- **Texture:** Glabrescent above and hoary pubescent beneath, coriaceous
- **Ribs:** 5-7-ribbed from base
- **Lateral Nerves:** 3-6 pairs, pinnate, prominent
- **Intercostae:** Scalariform, prominent

Fruit

- **Type:** Drupe
- **Shape:** Globose to subglobose, 2-lobed
- **Colour:** Reddish-purple
- **Characteristics:** Sparsely hairy
- **Fruiting Period:** February to June

Flowers

- **Colour:** Yellow
- **Shape:** Bisexual, in axillary umbels
- **Peduncle:** 1.5-2 cm long
- **Characteristics:** Sepals 5, pubescent; petals 5, yellow, half the length of sepals, entire or notched, densely tomentose outside; stamens many, free, inserted on a glandular torus; gland densely villous on the margin; ovary superior, globose, hirsute, 2-4-celled, ovules 2-many; style subulate; stigma obscurely lobed, recurved
- **Flowering Period:** February to June

Bark Structure

- **Texture:** Rough, vertically striated
- **Colour:** Dark brown or greyish-brown
- **Additional Features:** Blaze brownish-red, fibrous, streaked; branchlets stellate-tomentose

Habitat

- **Height:** Up to 30 meters
- **Regions:** Himachal Pradesh, Bihar, West Bengal, Assam, Orissa, Madhya Pradesh, Rajasthan, Gujarat, Maharashtra, Goa, Andhra Pradesh, Karnataka, Tamil Nadu, Kerala, Sri Lanka, and Tropical East Africa

Uses

1. **Medicinal:** Bark and leaves used in traditional medicine for fractures, diarrhea, and skin diseases.
2. **Hair Care:** Crushed bark used to wash hair to prevent hair fall.
3. **Tool Handles:** Wood used for making tool handles.
4. **Edible Fruit:** The fruit is edible and contains micronutrients such as anthocyanins, phenols, flavonoids, and vitamin C.
5. **Antioxidant Properties:** The fruit has moderate antioxidant activity.

9. DHAMAN

- **Scientific name:** *Grewia tiliifolia*
- **Common name:** Dhaman
- **Marathi name:** धामण
- **Family:** Tiliaceae

पाने आणि त्यांची मांडणी

- **प्रकार:** साधी
- **मांडणी:** पर्यायी
- **उपपर्ण:** ७-१० मिमी, बाजूस, कानासारखी
- **पेटिओल:** ८-३५ मिमी, मजबूत, सुजलेली टोके, केसाळ
- **लॅमिना:** ६-३६ x ३-२४ सेमी, रुंद अंडाकृती किंवा तिरकस अंडाकृती ते गोलाकार
- **तळ:** तिरकस हृदयाकृती किंवा उपहृदयाकृती
- **टोक:** तीव्र
- **काठ:** दुहेरी दातेरी किंवा क्रीयनेट-दातेरी
- **पोशाख:** वर गुळगुळीत आणि खाली फिकट केसाळ, कातडीसारखा
- **रिब्स:** तळापासून ५-७ रिब्ड
- **पार्श्व नस:** ३-६ जोड्या, पिननेट, ठळक
- **इंटरकोस्टे:** स्कॅलरिफॉर्म, ठळक

फळ

- **प्रकार:** द्राक्ष
- **आकार:** गोलाकार ते उपगोलाकार, २-लोबड
- **रंग:** लालसर-जांभळा
- **वैशिष्ट्ये:** विरळ केसाळ
- **फळांचा कालावधी:** फेब्रुवारी ते जून

फुले

- **रंग:** पिवळा
- **आकार:** द्विलिंगी, अक्षीय अंबलमध्ये
- **पेडुंकल:** १.५-२ सेमी लांब
- **वैशिष्ट्ये:** सेपल्स ५, केसाळ; पाकळ्या ५, पिवळ्या, सेपल्सच्या अर्ध्या लांबीच्या, अखंड किंवा दातेरी, बाहेरून दाट टोमेंटोज; केसर अनेक, मुक्त, ग्रंथीय तोरुसवर बसवलेले; ग्रंथी काठावर दाट केसाळ; अंडाशय श्रेष्ठ, गोलाकार, हिर्सूट, २-४-कोशिकीय, अनेक अंडाणु; शैली उपसबुलेट; स्तिग्मा अस्पष्टपणे लोबड, वाकलेला
- **फुलांचा कालावधी:** फेब्रुवारी ते जून

साल रचना

- **पोशाख:** खडबडीत, उभ्या तीरवटलेली
- **रंग:** गडद तपकिरी किंवा करडसर तपकिरी
- **अतिरिक्त वैशिष्ट्ये:** तपकिरी-लाल रंगाची ब्लेझ, तंतुमय, रेषित; शाखिका तारेसारख्या टोमेंटोज

निवासस्थान

- उंची: ३० मीटर पर्यंत
- क्षेत्र: हिमाचल प्रदेश, बिहार, पश्चिम बंगाल, आसाम, ओडिशा, मध्य प्रदेश, राजस्थान, गुजरात, महाराष्ट्र, गोवा, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, तामिळनाडू, केरळ, श्रीलंका आणि उष्णकटिबंधीय पूर्व आफ्रिका

उपयोग

1. **औषधीय:** पारंपरिक औषधांमध्ये साल आणि पानांचा वापर हाडाच्या फ्रॅक्चर, अतिसार, आणि त्वचेच्या आजारांसाठी केला जातो
2. **केशवर्धन:** केस गळणे टाळण्यासाठी चिरडलेल्या सालीचा वापर केस धुण्यासाठी केला जातो
3. **साधनांचे हँडल:** लाकूड साधनांचे हँडल बनवण्यासाठी वापरले जाते
4. **खाण्यायोग्य फळ:** फळ खाण्यायोग्य आहे आणि त्यात सूक्ष्म पोषक घटक जसे की अँथोसायनिन्स, फिनोल्स, फ्लेव्होनॉइड्स, आणि विटॅमिन सी असते
5. **अँटीऑक्सिडंट गुणधर्म:** फळात मध्यम अँटीऑक्सिडंट क्रिया आहे

* Image Credit: India Biodiversity Portal